

El règim castrista està desconcertat perquè ara topa amb un nou tipus de dissidents, joves de color de classe baixa, gent que no té res a perdre



Carles Llorens

Secretari de relacions internacionals de Convergència Democràtica de Catalunya

Els negres, a l'avantguarda de la dissidència cubana

Mentre el seu antagonista va ser Jorge Mas Canosa, Fidel Castro es va moure com peix a l'aigua. A

Carlos Alberto Montaner, un intel·lectual, el posaven fora de joc només dient que era de la CIA. Oswaldo Payá els va inquietar molt perquè la resistència no era ja a l'exili, sinó a l'interior. La brutalitat castrista es va menjar d'una bocada, però, la seva invitació al diàleg i a la reconciliació. Ara, però, els antagonistes d'un Castro senil són Orlando Zapata, Guillermo Fariñas, José Luis García Antúnez... i en Pánfilo, joves negres de classe baixa, gent que no tenen res a perdre. Són el tipus de dissidents que més desconcerten al règim. No en va la Revolució es va fer per redimir-los.

Zapata, màrtir ja d'aquesta lluita, havia nascut a Santiago. A Cuba, totes les revolucions han sortit d'aquest Orient més negre i pobre. Paleta i llaurer, era fill de les classes més humils. Els esbirros de la dictadura no havien dubtat a insultar-lo dient allò de "*desgraciado, tú que sin la Revolución no serías otra cosa que un negro de mierda*". A la presó, havia rebut pallisses monumentals.

Per bé que psicòleg i periodista, Fariñas té un perfil similar. Ha fet 24 vagues de fam. La de més impacte va ser la que va protagonitzar el 2006 per demanar llibertat de premsa. En molts moments es va témer per la seva vida. Ara, i des del 23 de febrer, està en vaga per demanar l'alliberament dels presos. No menja, ni beu. Els que el coneixen diuen que anirà fins al final.

A l'Antúnez, *machetero* i agricultor, se'ls coneix com *el Diamante Negro*, perquè, com aquelles pedres, "*no se raja*". Va entrar a la presó l'any 1990 amb una condemna de



Exiliats cubans en una protesta a Miami per la mort del pres polític Zapata ■ EFE

cinc anys i en va acabar complint 17. En una ocasió, per reduir-lo, li van engegar gossos. Els senyals de l'atac se li veuen a tot el cos. En llibertat, el febrer del 2009 va començar una vaga de fam que va durar tres mesos.

En Pánfilo és un senseostre del barri d'El Vedado de l'Havana. Havia estat comunista. Avui és un alcohòlic sense rehabilitació possible. El juny passat, mentre s'estava fent una filmació sobre cinema, va irrompre, completament begut, davant de la càmera per dir que a Cuba el que calia era més *jama* (menjar). Aquest vídeo va fer la volta al món.

Zapata, Coco Fariñas, Antúnez i també Pánfilo són el símbol de la

insubmissió radical. Encarnen l'esperit rebel d'aquells esclaus que es van incorporar a l'exèrcit mambí en la guerra contra Espanya. I és que, en aquella guerra, José Martí, d'origen valencià, hi va posar els versos, però va ser el negre Antonio Maceo el qui hi va posar el coratge guerrer. Fins ara, aquests joves han adoptat els mètodes de la resistència pacífica. Amb perspectiva històrica, cal no oblidar, però, que, en la desesperació, el negre cubà acaba amb el matxet a la mà, fet que seria el pitjor epíleg per a aquesta Revolució. ■

Carles Llorens

Autor de 'La Guerra de Cuba' i 'Dissidents'